

ERDELYI ÉLET

POLITIKAI,
TÁRSADALMI,
MŰVESZETI-ÉS-
KÖZGAZDASÁGI-
HETILAP

TARTALOM

Ne ölj

Pajtásházasság és születési Szentik University Library Cluj
Aradon

Szegény szikvizgyárosok százezer
lejt vesztettek a múlt évben

Az aradi óriáskigyó lakomája

Az angol hitelezők érdekeit meg
kell védeni a Bles-cég romániai
és magyarországi áruüzletével

Hová s miért?

Színésznőnek lenni

Emléksorok az „Erdélyi Élet”
vesealbumába

Film Élet

Humor stb., stb.

Arad, 1931
márc. 21.

ARA 20 LEI.

XX. évf.
9. sz.

Erika

IDEAL, UNDERWOOD
és hordozható

írógépek

ujak és használtak állandóan rak-
táron. — Nagy javító műhely!

Császár, A R A D, Strada Bratianu No. 2.
Minorita-palota — Telefon 393. -o-o-

50%-kal mérsékelt
körutazási jegyek a

Wagons-Lits Cook

Utazási Világvállalat Menetjegyirodájában
Minorita templommal szemben. TELEFON 6-57. — Jelentős összeget
takaríthat meg, ha nálunk érdeklődik, mielőtt bárhová utazik,

WEISZ LIPÓT FOTOSZALONJA

Bulevardul Regina Maria No. 22.
(Dáciával szemben) — Gyermekek, por-
trait és interieur felvételek a legszebb
kivitelben eszközöztetnek.

„FORTUNA“

uj butorüzlet Aradon,
volt Boros Béni-ér 41. (Mezőgazdák szék-
házában). Lego'csóbban beszereszhető háló,
ebédlő, konyha és egyéb lakásberendezések
legjobb kivitelben, előnyös fizetési fe-té-
lek mellett is.

PALADICS I.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 600 lei
Félévre . . . 300 lei
Negyedévre . . . 150 lei
Az egyes szám ára 20 lei
Ó-Romániában . 20 lei
Jugoszláviában 4 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 5 d.

Telefonszám 520.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvet-
lenül a kiadóhivatalhoz küldendőek vagy bármelyik hirdető iroda
utján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalón 8 lei, hirdetés-
oldalón 6 lei négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szöveg-
közti részben 32 lei a sordíj.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Arad, Str. Cloșca (Szent László-u.) 2.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre
1000 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

NE ÖLJ

A tizparancsolat nem azt mondja, hogy: ne öl előre megfontolt szándékkal, sem azt, hogy: ne öl aljas anyagi okokból. A tizparancsolat tiltja az ölést. Ölni nem szabad

semmiféle lelki állapotban és semmiféle körülmények között. Ezzel a kategorikus parancsal feltűnő ellentétbe került s attól mindinkább elkülönül a modern judikatura „mindent megértő” szabadelvűsége, mely ma már annyiféle okból tud megbocsátani, felmenteni, eny-

híteni és bünt szerencsétlenséggé átértékelni, hogy a becsületes emberek megdöbbenve figyelnek fel: nini, hiszen a törvény tulajdonképpen nem is minket véd, hanem csak amazokkal törődik. Vagyunk még elegenden, akik nem szoktunk gyilkolni és ha ezt a negativumot nem is érezzük jutalmazandó érdemnek, olyan kvalitásnak mindenesetre vélelmezzük, mely erkölcsi értékben, társadalom fenntartó hatásában és az emberi együttélés érdekeihez viszonyított hasznosságában fölötte áll az öldöklő hajlam pozitívumának. Most aztán eljutottunk oda, hogy fel kell vetnünk egy kérdést: ha minden testi, vagy lelki defektus, minden beteg szenvedély, minden erkölcsi alsórendűség, minden társadalomellenes bestialitás, minden degeneráltság mentesít az

Rögtön szépít a világhírű
»Margit«-crem
GEA-KRAYER TIMIȘOARA

ölés felelőssége alól, tehát több jogot biztosítunk a betegnek és bűnösnek, mint az egészségesnek és becsületesnek, ha az épeszü embert felkötik azért, amiért a bolondnak megbocsátanak és az erkölcsre fogékony ember esetleges bűne súlyosabb, mint az erkölcsi érzék nélkül való ember szükségképeni gonoszsága, akkor vajjon merre van az emberi haladásban a kijelölt cél, vajjon az erkölcs és a célszerűség által meghatározott szociális emberek ideálja felé kell-e fejlődnünk, vagy kövessük a megértő szabadelvűség utjelzését, mely jutalmazásokkal és kedvezményekkel a társadalmi életre alkalmatlan, degenerált, állati emberhez vezető utat jelöli?

Egy kicsit tulprodukál már ez a gyilkos ipar. Olyan buzgalommal öldöszik egymást az emberek, mintha ez lenne az eddig megoldhatatlan bonyodalmak végre meglelt boldog megoldása. Senki sem lehet biztos afelől, hogy nem végzi-e hirtelen életét kofferbegyömöszölten és nem lesz-e holnapra törvényszéki hulla, riportanyag, jégbe pácolt rendőri szenzáció. Hiszen mindenkinek lehet olyan ügye, amelyben egy másik embernek kellemetlen lehet, lehet makacs adósa, akin a pénzt követeli, lehet unatkozó felesége, aki inkább tételez fel egy másik férfi fizikumában az ő lelkét megértő kvalitásokat, mindenki lehet tudtán kívül dühödtt szerelmes vágyainak tárgya, lehet hitével botránkyó valamely fanatikus másvallásu szemében, lehet akadályozója mohó ambícióknak, lehet alkalmatlan és lehet gyűlöletes, tehát mindenki arra van e mai felszabadultságban kijelölve, hogy valami jogcimen eltakarítsák az utból. Egészen vérfagyasztó egy-egy vasárnap hírlapi krónikája: minden faluban megölnék valakit tette kész legények és bizvást állíthatjuk, hogy kevesebb inzultus fenyegeti életünket egy emberevő indián törzs fészkeiben, valahol az Amazon öserdei között, mint egy nagy város kültelkein, vagy falusi korcsmában, midőn ott a virtus ki akarja élni magát. Ijesztő, hogy milyen ügybuzgalommal gyilkolnak az emberek, mióta ennyire szabad nekik s mindnyájunk épsége érdekében jó lenne egyszer már körülnézni, hogy ki és mi szabadította fel őket erre az, ugylátszik, eddig csak szankciókkal fékezett, ősi passzióra?

A háborút mégse tessék emlegetni ezzel az üggyel kapcsolatban. Lehet igaz, hogy az emberek megszokták az ölést öt esztendei gyakorlatban, de bőségesen elszokhattak volna attól ama tizenhárom év alatt, amióta az ölés megint csak a hóhérnak van legálisan engedélyezve. Ennyi idő alatt a legönfeledtebb kézigránátdobó is ráeszmélhetett volna arra, hogy ölni még sem illik és a legtüzesebb szuronycsatár is észrevehette volna a szurony és a bicska közt fennforgó kvalitáskülönbséget. Kell valaminek lenni, ami az embert ebben a visszaszelidülésben gátolta és ez a valami nem is nagyon rejtélyes valami, ez szinte tüntetően exhibicionálja magát minden francia esküdtszéki tárgyaláson. A józan emberi elme, mely az

erkölcsi belátásokra képes, fájdalmasan nem azonos többé a jogászi elmével, mely a törvényeket létrehozza. Amióta a gyilkosság elkülönült az emberöléstől és ebben az utóbbi forgalomban a megbocsátható esetek végtelen árnyalatait kreálta a jogászi elme, olyannyira, hogy a megbocsáthatatlan gyilkosság fogalma összezsugorodott, azóta az ölésre hajlamos temperamentumok kielégüléseit egyre kevesebb rizikó akadályozza. Hiszen emberölésért esetleg jóval kisebb büntetés jár, mint egy középfinom tolvajlásért, nem is szólván arról, hogy esetleg három embert is megölhetnek azon az áron, amit talán egy politikai eltévelyedésemért kell fizetnem. Hogy aztán a tételes törvények az a finoman árnyalt megértő szabadelvűsége az esküdtszékek jámbor és tisztcsaládapáiban olyan érzelmességként jelentkezik, mely mindig a törvény ellen lázadó ösztönösséggel érez együtt, ez a tény világosan mutatja, hogy az emberben még mindig annyi az állati maradvány, hogy a megbocsátó szentimentalizmust inkább érzi a törvény gyengeségének és felszabadultan használja ki azt tudatalatti vágyainak kielégítésére.

§ A józan, tehát erkölcsképes elme szerint csak egyféle emberölés nem főbenjáró bűn az, amely véletlen, amelyben a gyilkos csak mint tőle teljesen független és rajta teljesen kívülálló tényezők tehetetlen eszköze szerepel. Minden más gyilkosság: gyilkosság. Az okok nem a gyilkosság felelősségét, legfeljebb a felelősség módját módosítják, az okok nem a minősítést, legfeljebb a büntetést határozzák meg. A hidegen megfontolt gyilkosság eredménye éppen úgy emberhalál, mint egy szerelmi bűszültségben, alkoholrészegségben, vagy politikai fanatizmusban elkövetett gyilkosságé s a tiszta kritikát, a civilizált beszámíthatóságot elűző szenvedélyek, gerjedelmek és mániák a gyilkost az életre jogosult emberiség társadalmával szemben semmi felelősségtől nem mentesítik, legfeljebb a társadalom védekezésének eszközeit differenciálhatják. Aki világos elmével, szellemi képességeinek teljes birtokában gyilkolt, az egész teljes embervoltában, minden porcikájában felelős, azt egyszerűen ki kell irtani. Aki pedig bármely oknál fogva korlátozva volt beszámíthatóságában, az felelős ezekért az okokért, az részeg azért, hogy ivott, a beteg, a degenerált, a szenvedélyes, a fanatikus, az erőszakos pedig azért, mert nem egészséges. Az okok viszonyában lehet azonban finoman disztingválni: a részeg maga világos tudattal idézte elő magában az okot, tudta, hogy beszámíthatatlan lesz, ha iszik, előre megfontolása tehát csak közvetettebb, de nem enyhébb, mint a felkötendő gyilkosé. A maguk hibáján kívül beszámíthatatlanok, a betegek, a degeneráltak, az egy ösztönből megszállottak felelőssége pedig áthárul arra a defektusra: ezt kell ártalmatlanná tenni, elkülöníteni, veszedelmüket elgátolni, ezért kell őket becsukni a bolondok házába. A józan ész mindig megborxad, mikor a jogász, vagy

az általa fertőzött esküdt felmenti a gyilkos szeretőt, vagy a perverzus politikai merénylőt, mert azt érzi, hogy ez csak egyik fele lehet az elintézésnek, a másik fele az, hogy a felelőtlen betegséget elkülönítik a fenyegetett ép társadalomtól, az a befejező intézkedés elmaradt. Nem tulzás, ha azt mondjuk, hogy nagyon bizonytalanul érezzük magunkat mi épek és becsületesek a felmentett gyilkosoknak ebben a világában és bizony kétségessé kezd válni a társadalmi rendnek egész értelme, ha abban inkább a gazemberek és a betegek érzik magukat otthonosan és jól.

Tulságosan jól megy a gyilkosoknak s ebben az őket becéző nagy megértésben annyi veszedelem sötétlik, hogy a józan ember elmének kötelessége figyelmeztetni a jogászi észet, mondván: vigyázz és most már értsd meg a becsületeseket és az épeszüeket is, akiknek joguk van biztonságban élni és dolgozni és akik nem azért szerveztek társadalmat, hogy az rájuk szabadítsa a legdifferenciáltabb cimeken felmentett gyilkosokat. Minden bünt menthetnek az okok, de olyan ok, mely az ölést mentené, olyan ok nem lehet az eleven emberek világában.

m—ó.

Hová s miért?

Az ember lassan lép előre, az élet siet, nagyon siet. Bensőleg még jóformán alig változunk, a lélek a régi rügysző fának hiszi magát, de a test hervadt és önsúlyát is

alig bírja már, mikor a képzelet még könnyedén csapong. És mennyivel gyorsabb a világ átalakulása, mint az emberé! Egyik barátomnak bütyök nőtt a csuklóján, afféle reumatikus daganat. Át-

élte aztán a háborút, trónok elsüllyedését, eszmék bukását és feltámadását; megszületett közben a repülőgép, a hangos film és a rádió: századra való csodák — és a bütyök még mindig nem tűnt el egészen. Egy mulandó daganat mind-ezeket a változásokat túlélte. Milyen lassan él a test az élet száguldó átalakulásaihoz képest! Mi korbácsolja tehát a nehezen mozgó embert a sietésre?

Elnézem Aradot. Mekkora változás. Káprázatos az, ami itt egy emberöltőn belül történt. És évről-évre olvasom, hogy Arad nem halad, Arad alszik. Vajjon kik keveslik Aradnak ezt a varázslatos fejlődését? Bizonyára azok, akik nem emlékezhetnek vissza arra, hogy mi volt a mai alkotások helyén, hanem a tegnapot veszik az összehasonlítás alapjául. Az öregek felsőhajtának, hogy mennyire sietett az alkotó élet;

a fiatalok azt mondják, micsoda botrány az, hogy a város nem akar kiépülni. Mert ők a teremtés kezdetét a mai naptól számítják és csak azt tekintik haladásnak, amit hozzá tudnak adni ahhoz, ami már megvolt. A dolgukat végzetek félre állnak s bámulják a sikert, — azok lépnek előre helyettük, akiknek van hozzáadni valójuk, de ők is multtá évülnek el, mielőtt észrevennék.

Ugy van ez, mintha kezdet a folyóvizbe tennéd; az átfolyó viz abban a pillanatban multtá válik, amint túl van rajta s az a milliárdnyi vízcsepp a jövő, ami közeledik felé, de mert a víz szakadatlanul jön és megy, a mult és a jövő pillanatok századrészenek mértékével is meghatározhatatlan. A kettő összefolyik s lesz belőlük mozgás. Ezen a módon ömlenek egymásután és egymásba az órák és a napok, az emberi akaratok és energiák és szakadatlan hőmpölygésük adja a haladást, amely azon a módon alkot, amint a folyó medret váj, tutajt visz, malmot hajt és erőt termel. És bármilyen lassu is legyen az egyén, nagy tömegének egymást követő parányaiból az élet gyors sodra támad.

Igy adódik össze a szabadságeszmék halhatatlan, örökké friss ereje a százazrek lelkéből; mert ha egy nemzedék bele-törődne is a sorsába s elvetné reményeit, tolul előre a második és harmadik nemzedék s friss reményével, új erejével hátra tolja a fáradtakat. Az önönmagát megújító ember áramlata olyan, mint a folyó vizéé. Ha akadály kerül utjába, ez is felduzzad, míg erőt gyűjt — és akkor következik az át-törés és a felszabadulás.

Mi tolja tehát előre a lassu és elölyt és hamarj fáradó embert? A megújulás. És hová igyekszik az örökké új ember? Mindenekelőtt a szabadság felé. A szabadság a mindenkori legnagyobb emberi eszmény. Ugy éltet, mint a nap és ugy változtatja a helyét a horizonton, mint a nap. De a szabadság napjától azt várjuk, hogy mindenkire egyformán süssön. Kiemelni az árnyékba süpedteket a nappsugaras te-rekre: ez a legtöbbre becsült emberi szolgálat. Az emberi-ség legünnepeltebb hősei azok, akik embertársaiknak sza-badságot szereztek. Ennek a szolgálatnak rossz anyagi bére van, de nagyszerű erkölcsi jutalma. Mentsd meg a népet az éhhaláltól, pusztító betegségektől, tisztelni fog de ellejejt. Mentsd meg a zsarnoktól, aki pedig talán jól tartotta és le-veszi kalapját emléked előtt. Az anyagon szerzett uralom minden sikere kevés a gondolat felszabadításának dicsőségé-hez képest. És hiába volt a világháború, amely milliókat pusztított el, megannyi hőst és martirt a kötelességteljesítésben...

Bármily kincs legyen is a szabadság, elnyerése csak addig lehet életcél, amíg hiányzik. Ha egyszer már megvan, eszközévé válik az érvényesülésnek, amint hogy eredetileg is a jobb sors eszközöként kerestük. Arra való, hogy jobban mozoghassunk, de mi a célja a mozgásnak, hová tart azután az élet sodra? Itt van megint a víz. A sziklából kibüggyanó, napfényre került patak jelképezi a szabadságot; a folyó, amely felé igyekszik, a haladás; a tenger, amelybe a folyó

ömlik, a tökéletesedés. A rendeltetésnek ezt a törvényét magunkra is alkalmazhatjuk. Haladnunk és tökéletesednünk kell, mert ez a kényszerű cél.

Azért nyomjuk egymást előre, mint a mozgó vízcseppek, azért ömlik össze az akaratok paránya hatalmas sodró erővé, amely örök iramot parancsol, hogy haladjunk, hogy kitermeljük az emberi értékeket, emelkedjünk kulturában és általánosítsuk ennek áldásait. Gyakran rosszul csináljuk ezt, de az ut iránya jó; gyakran egymást gázoljuk el, de azokért, akik utánunk jönnek. És miért sietünk így keresni a jót? Mert muszáj, mert ezt rendelte a Mindenható, mert ez a nemesülés folyamata, mert ez az ut az elérhető tökéleteshez. Fáradtságosabb és dicsőbb pályát szabott elénk a végzet, mint folyókra; a víz lefelé esik, az emberi élet felfelé hömpölyög, a fáradt apa terhét az unoka viszi tovább egyre emelkedő utakon, bizonyos tehát, hogy az a tenger, amely felé a láthatatlan parancs mozdít bennünket, fent van valahol a fellegek között.

Siet a halhatatlan emberi akarat, hogy megtalálja a szabadságot, az érvényesülést, a boldogulást és a jóságot. Es nincs befejezve a pálya azzal, ha önlelkedben megtalálsz a jót; a milliók lelkében kell azt megtalálni.

A jóság a vég, de az emberi jóság kivirulásához és minden jóhoz, amit az élet adni tud, elsősorban a szabadság kell. Azért dicsőség neked Szentszabadság és áldottak legyenek a te prófétáid!

b.—b.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pajtásházasság és születési sztrájk Aradon

Beszédes számok, megdőbentő adatok — A rossz viszonyok nem változtatták meg a házasságkötések mennyiségét, csak minőségét — Sok a pajtásházasság katonaság előtt — Negyven százalékkal csökkent a születések száma 1914. évvel szemben

(Látogatás az aradi anyakönyvi hivatalban)

Arad, 1931. március 11. Sokat olvasunk és hallunk manapság a házasság válságáról. Külföldön könyveket, szindarabokat írnak, ankéteket tartanak a pajtásházasságról, a nemzetközi születési sztrájkról, a házasság reformjának szükségességéről. Legtöbben úgy vesznek tudomást ezekről a dolgokról, mintha nem vonatkoznának ránk, a mi viszonyainkra s mintha nálunk minden a legnagyobb rendben volna. Szinte meglepődve értesültünk Pacha, temesvári püspök nagyböjti pásztorleveléről, melyben szót emelt a pajtásházasságok ellen.

Azt hittük nálunk nincsenek pajtásházasságok, ez csak a külföldi egyetemi hallgatók privilégiuma, akik gyülekeket tartanak mellette és azt mondják, hogy a fiatalembereket nem lehet tanulásuk ideje alatt magánzárkába csukni.

Az újságíró köteles kíváncsiságával elkezdünk érdeklődni, hogy állunk Aradon a házassággal. Megpróbáltunk magunknak személyes megfigyelések és a városi anyakönyvek segítségével képet alkotni a házasság válságának mi-
benlétéről városunkban. Mindenekelőtt csodálkozva állapítottuk meg, hogy a súlyos gazdasági válság dacára sem csökkent Aradon a házasságkötések száma. A folyó évben Aradon eddig 110 pár esküdött egymásnak örök hűséget, míg tavaly ugyanezen időpontig 105, 1929-ben 100, 1928-ban 117. Természetesen mindenhol tekintetbe vettük, hogy Nagy-
arad Gájjal és Mikelakával növekedett, tehát a múlt évek számaihoz hozzáadtuk a gáji és mikelakai anyakönyvek adatait is. A házasuló fiatalságra ugylátszik kevés hatással vannak az egyre rosszabbodó gazdasági viszonyok. Ezen csodálkoztunk, mert hiszen a házasság gazdasági esemény is. A szerelem nagyobb hatalomnak bizonyul, mint a pénz, mert eszerint senkit sem tart vissza a házasságkötéstől a pénzszüke. Összehasonlításunk teljességéért megkérdeztük az utolsó békeév első hónapjainak adatait, hogy meglássuk a gondtalanul bálozó békebeli farsang több eredményre vezetett-e, mint a most divó sivár kávéházi tánc. Alig hinné el az ember: 1914-ben március 10-ig Aradon, Gájban és Mikelakán összesen 111 házasságot kötöttek, tehát csak egygyel többet, mint a világválság mély pontján vergődő 1931-ben.

A felületes vizsgálódó tehát azt állapíthatná meg, hogy semmi sem változott a házasság frontján nálunk. Miért hát a sok beszéd, a pásztorlevelek, újságcikkek? Közelebbi megfigyelés után alaposan megváltozik véleményünk. Mert bár a házasságok mennyisége nem változott, hogy úgy mondjuk: minőségük lényeges változáson ment át.

Első pillantásra megállapítható, hogy azoknak a házasuló férfiakkak száma, akik kiskorúak, vagy legalábbis katonaeveiket még nem szolgálták le, jelentékenyen megnövekedett. 1914-ben ilyen csak egy volt, 1928-ban 4, 1930-ban 13, de az idén már 17. Mi ez, ha nem pajtásházasság? Családalapításnak semmiesetre sem lehet nevezni, hiszen többször tapasztalhattuk, hogy sok fiatalnak még 40-50 lej bélyegpénzért is haza kell menniök. Csak másnap állítatják ki a szükséges okmányokat, mert először pénzt kérnek rá a matától. A fiatal házások legnagyobb része nem költözik saját lakásba, hanem szüleinél, legtöbbször az asszony szüleinél laknak. A férfi tehát nem „veszi el” a lányt, hanem ő „megy hozzá”. Így változtak meg a fogalmak. Feltűnően szaporodott azoknak a házasságkötéseknek száma (ezt már nem a könyvekből lehet megállapítani) ahol az anyakönyvvezető csak megerősíti a korábban kötött pajtásházasságot, melynek már látható következményei mutatkoznak a fiatal asszonyon. Ez persze a régi jó világban is előfordult, de semmiesetre sem volt olyan gyakori oka a házasságnak, mint 1931-ben.

Még néhány érdekesség a beszédes könyvből: Évek óta nem eskettek olyan idős férjít, mint most februárban. 83 éves volt ez a vőlegény, míg menyasszonya 65 tavaszt szám-
lált. A legfiatalabb menyasszony 14 éves volt, férje 24. Mi-
niszteri engedéllyel esküdött még két 15 éves lány az
utóbbi hónapokban.

Ha a születési és halálozási adatokat összehasonlítjuk, nem sok változást tapasztalunk az elmúlt négy évben. Minden év március 10 ig 230-250 gyermek látta meg városunkban a napvilágot és 240-290 testvérünk költözött el az örök világosság honába. Megdöbbenünk azonban, ha az 1914. év számaát nézzük. Az utolsó békeévben 40 százalékkal volt nagyobb a születések száma, mint ma. A nemzetközi születési sztrájk tehát nálunk is tért hódít. A terméketlenség, a meddőség, indexe óriási magas. 1914-ben március hó 10-ig 374 gyermek született Aradon, tehát 129-el több, mint ezidén. A lakosság számához arányitva megdöbbenően nagy csökkenés.

Jámbor, régi erkölcsökben nevelkedett polgár, ébredj!
Ne ringasd magad tévhitekben és számolj le evvel a tény-
nyel, hogy hozzánk is elérkezett a nemzetközi nemi nyomor
két fullajtárja: a pajtásházasság és a születési sztrájk.

(1.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az aradi óriáskigyó lakomája

Állattani tanulmány a Bercsényi Miklós-uccában

Véletlenül akadtam rá a szenzációra. Nem gondoltam volna, hogy Aradon egy tényleges és eleven óriáskigyó lakik. Pedig így van.

Ma délután a Bercsényi Miklós-ucca egyik házába kis diákok csoportját láttam bemenni. Megkérdeztem, mit csinálnak ott. Megnézzük az óriáskigyót, hogyan eszik, felelték a gyerekek. Óriáskigyót láttam már a budapesti állatkertben, de enni még nem. Ha még nem tudnád, tudd meg, kedves embertestvérem, hogy az óriáskigyónak könnyű kibírni a súlyos gazdasági válságot, mert csak minden harmadik hónapban ebédel egyszer. Ezt igazán érdemes megnézni, gondoltam és bementem a földszintes házba.

Az aradi óriáskigyó Corina Bell artistanő tulajdona, aki táncolni szokott vele, ha van szerződése. Jelenleg nincs, tehát avval keres néhány leít, hogy bemutatja az óriáskigyó etetését. A művész nő a konyhaajtóban fogad és bevezet a kigyó szobájába.

Az óriáskigyó kétablakos uccai butorozatlan szobában lakik, illetőleg a szoba egyik sarkában levő ládában. Mikor

beléptünk s a diákokkal együtt elhelyezkedtünk a szoba közepén fekvő szőnyeg körül, a művész és férje kivették a hatalmas csuszómászt a kopott lábából és a szőnyegre tették. Rögtön megállapítottam kitünő szemmértékkel, hogy az óriáskigyó a fejétől a farkáig három és fél, a farkától a fejéig pedig ugyancsak három és fél méter hosszú. Csofálkozva konstataáltam, hogy nem látszik meg rajta a három hónapi koplalás és elég jó husban van. Ugylátszik nem is éhes, mert az eléje tartott eleven házinyul iránt semmi különösebb érdeklődést sem mutatott. Hiába karmoltatták a kis nyullal a boa fejét. Ő nem támadott, csak félrehozódott.

A művész megmagyarázta, hogy az óriáskigyó dél-szaki állat lévén, valószínűleg fázik a gyöngén fűtött szobában és jobban szeretne visszabujni jó meleg lábájába, mint enni ilyen hidegben. Néhány percnyi sikertelen étvágygerjesztési kísérlet után a kigyót visszahelyezték a lábába, de hozzátették a nyulacska is, hogy ott majd megfogja.

Amig arra várakozunk, hogy a hulló felmelegedjen, az artistanó elbeszéli, hogy az óriáskigyó sok pénzébe kerül, dacára annak, hogy csak négyszer eszik egy évben. Ő ez előtt három évvel vette Hamburgban 56 ezer leiert. Azóta táncol vele. Kezelése nehéz, mert roppant kényes. Csak a melet szereti, ha meghül, beteg lesz s könnyen elpusztul. Minden táplálkozás után leveti a bőrét és ujat kap. A vedlés kilenc napig tart. Levett bőre átlátszó és értékes. A legutóbbit egyik temesvári iskola vette meg kitömés céljára.

A művész férje most kinyitja a lábát. Bőnézünk. A házinyul alig vergődik már az óriáskigyó szorítása alatt. Mikor nem mozdul már, a boa kinyitja lassan kis fejéhez képest hatalmas száját és bekapja a nyul fejét. A lenyelés nehezen megy. A kigyó szája lassan tágul, többször kell változtatni a nyulacska helyzetét, hogy egészen lenyelhesse. Végre sikerült. A nyul teste jól látszott a kigyó bendőjében. Most kiteszik a szőnyegre és odaadják neki a második házinyulat. Egy pillanat alatt megfogja, nem kell már kínálgatás. Pár perc múlva a másik mellé kerül. A harmadikkal egy kis baj történt. Ugyanis nem a fejével, hanem a hátulsó lábainál fogva kapja be. Mikor már nyelni kezdi a nyulacska rugaszkodik egyet és kiugrik a csuszómászó szájából. Nem sokáig tart öröme. A szörnyeteg újra elkapja és most már fejfel lefelé nyeli le. Nincs menekvés. A kigyó a harmadik nyullal sem lakott jól. Vár még. Pedig ma nem kap többet, mert különben nagyon nehéz lenne és nem lehetne vele táncolni. Ebbe is belenyugszik. Az angolok tanulhatnának tőle hidegvért. Mikor visszateszik a lábába, békésen elalszik.

Sok munkanélküli megirigyelné jó meleg lakásáért, de legfőképen azért, hogy most megint három hónapig nincs kenyérgondja. Legjobb volna óriáskigyónak lenni.

ETETÉS

Nem tudom: észre méltóztatott-e már venni ezt a dolgot? Hogy míg minden állatkertben ki van írva, hogy az állatok etetése veszélyes és szigorúan tilos, addig az emberekre vonatkozólag ilyen figyelmeztetéssel nem találkozunk sehol. Pedig az emberek etetése, ha nem is tilos éppen, de szintén rendkívül veszélyes. Különösen a három esztendősnél fiatalabbkorú embereké, kikkel az etetés körül a legnagyobb bajok vannak.

Mert, nem mondom, a leves még csak-csak. Az elég könnyen lecsuszik a torkukon, de már például a husika lenyelése meglehetősen nehézségekbe ütközik azért, hogy a benne levő lé kiszopása után olyan kis gombócokká gyuródik, a pofazacskóba kerül és ott hosszantartó és nehezen eltávolítható átmeneti daganatot idéz elő.

Nem szólva a csuszapajzról, amelynek szájbevételétől a három éven alóli ember valami ösztönszerű idioszinkráziával tartózkodik, megrázkódik, összeszorítja a fogát és azt mondja: hogy: Nm. Ez a Nm tulajdonképpen azt jelentené, hogy nem, de az e betűt tudvalevőleg nem lehet kimondani összeszorított foggal.

Vannak szülők, akik ilyenkor a testi erő fölényével jönnek és a gyermeket alulról ütogetni kezdik, abban a reményben, hogy így felülről belemegy az étel. De ennek az alulról való ütogetésnek a gyermek felső részén rendszerint csak az a következménye, hogy onnan bögés jön ki, de étel nem megy be.

Vannak ezzel ellentétben kulturszülők, akik a testi fölény helyett szellemi eszközökkel igyekeznek rábírnai a gyermeket a táplálék elfogyasztására, különböző módszerekkel, amelyeknek mibenlétét a következőkben leszek bátor vázolni:

1. Van először is a zenei hajlandóságú szülő, aki ilyenkor énekelni kezdi gyermekének, hogy az árva gyermek andalog, szivét bu tölti el és mialatt az etetendő egyén figyelmét az a probléma foglalkoztatja, hogy mitéle ízé lehet az, hogy andalog és bu tölti el, azalatt esetleg észrevétlenül bele lehet nyomni egy kanál sárgarépat.

2. Van aztán poétikus szülő, aki ilyenkor elmeséli a Hófehérkét és a Hét törpét és miután megfigyelte, hogy az etetendő egyén, valahányszor a mesebeli tükör megszólal és azt mondja, hogy a Hófehérke szebb a Gonosz Mostohánál. — hogy mondom, az egyén ilyenkor csodálkozásában eltátja a száját, hát a szülő minden egyes tükörmegszólaláskor beleszúrja a kanalat az egyén szájába, aminek következtében az ilyen szülő átdolgozásában a mesebeli tükör sokkal több ízben szólal meg, mint azt a meseköltő annakidején elgondolni jónak látta.

3. A sportszülő versenyt eszik a gyermekével, mondván : Na lássuk, ki lesz hamarabb kész? Aminek következtében a gyermek nem lesz ugyan kész lényegesen hamarabb, ellenben a szülőnek kutyakötelessége révén ilyenkor elveszteni az evésversenyt, olyannyira elhüti az enivalóját, hogy a végén különböző fagyos zsiradékokkal kénytelen táplálkozni, mint egy amatőr sarkutazó.

4. Van szülő, aki rájött, hogy a változatosság az élet fűszere és gyermekét úgy eteti, hogy annak szabad minden kanál csuszpáj után egy korty vizet inni, hogy jobban csuszson. Mire a gyermek úgy intézi a dolgot, hogy a víz lecsuszik, de a csuszpáj a szájban marad.

5. Megemlítjük a kalmárlelkű szülőket, akik kihozzák a kis spórkasszát és megcsillogtatnak a gyermek előtt egy vadonatfényes tizfillérest, vagy aranykrajcárt, mint étkezési jutalmat, mire a gyermek elkunyerálja a csillogó ércdarabot, elguritja és addig nem eszik tovább, amíg az elő nem kerül a szekrény alól, aminek következtében az étkezési idő legnagyobb részét a szülő a szekrény előtt hasonfekve tölti.

6. Ott volna aztán a technikai készütségű szülő, aki gépi fantáziával azt állítja a kalarábéval telt kanálról, hogy az most a gyorsvonat és az etetendő egyén szája az alagut, amelybe a gyorsvonat beleszáguld. Ez elég jó módszer, csak valahányszor a vonat belemegy az alagutba, mindig fűtőlni kell.

7. Vannak azután a trükkös szülők. Ezeknek egy része minden kanál után ugat egyet, más része úgy tesz, mintha éppen aludna, a gyermek pedig be kell, hogy csapja őt és amíg ő alszik, be kell kapnia a kanalat. Azonban az alvó szülő nyugodt lehet és akár órákhosszat szundíthat, amíg a gyermek azt a kanalat csak egyszer is bekapja.

8. Van vicces szülő, aki feltétlenül megtudja etetni gyermekét, különböző remek ötletek árán. Ezen ötletek közül csak példaképen említem meg azt, amidőn ugy a szülő, mint gyermeke a hintalóra ülnek és az etetés hintalovaglás közben folyik le, de hallottam már olyan etetést is, amidőn a szülő a székre mászott fel, a gyermek a szék alá, majd kinézett alóla, azt mondta, hogy kukk, mire a szülő azt válaszolta, hogy mukk, erre a gyermek, mint ragyogó ötletre, nevetni kezdett, miáltal kinyílt a szája és bele lehetett nyomni a kanalat.

9. Igen gyakoriak az úgynevezett szociális hajlandóságu szülők is, akik a gyermeket már kora ifjúságában arra nevelik, hogy nemcsak neki dukál az étel, hanem a nála alacsonyabb társadalmi rendbe sorolt lényeknek is ennél-fogva, amidőn gyermekük eszik, odagyűjtik annak egész rabszolgahadát, ugymint a Mackót, az Elefántot, a Képeskönyvet és egy csomag használt játékkártyát, amelyeknek szép sorban szintén enni kell. És a nevezett szolgaszemélyzet eszik is, különösen a Mackó, az Elefánt és a Makk Király, de az a gonosz Piros Alsó nem akar enni, nana, Pi-

ros Alsó, rossz gyerek vagy, nem eszel, dá, dá. Mire a Piros Alsót meg kell verni, mert nem eszik, amit a gyermek elégtétellel néz, ugyanis őt nem verik meg, habár szintén nem eszik.

10. Megjegyzem, az is elég jó módszer, hogy ha a gyermek nem akarja megenni a sárgarépat, akkor behozzák a következő fogást, a csokoládékrémet.

Azt ugyanis csodálatosképpen minden erőszak és trükk nélkül megeszi.

—n—n.

Emléksorok az »Erdélyi Élet« vesealbumába

Aki a Maros vizét issza . . .

Ez a népdal még akkor kelt, amikor Aradon nem volt vízvezeték. Az emberek valószínűleg lehasaltak a Maros partjára és úgy lefetyelték a szép barna folyó zavaros vizét, amely néha olyan, mint a kapuciner. Ez olyan élmény lehetett, hogy sokáig megemlegette, aki végigcsinálta. Nagyszerű vize lehetett akkoriban a Marosnak, ha a nóta is megénekelte: . . . vágyik annak szive vissza. Bezzeg, amióta vízvezeték szolgáltatik az itókat, senki se mondhatja, hogy olyan nagyon vágyna vissza Aradra pont azért, mert bukik a vízvezetékből csordogáló rossz szagu lére. Azt már nem.

A diák kisasszony

Kackiás sapka hetykélkedik a fejemen, csak az a kár, hogy minden intézetnek meg van a maga színe és pechemre a zöld sapka nem áll jól nekem. Általában nem vagyok megelégedve a liceumi divattal, amelyben nem érvényesülnek a formák. Alig várom, hogy leérettségizzek és megmutassam a világnak, mit gyűjtöttem az intézeti köpenyeg alatt. Ezt a nagy fegyelmet sem tudom megszokni. Elvégre nekem is van szívem, amiről a tekintetes tantestület nem akar tudomást venni. A szívnek azonban kussolni kell, amíg a sok tanulástól meg nem görbül a hátam. pápaszem nem kerül

— Zongorázik ? Hegedül ? Vangramofonja ?

Kottát, hangszert, lemezt addig ne vásároljon, amíg az új magyar zeneműkereskedés árait nem látta. Áraink minden más cég árainál olcsóbbak, kedvezményeink meglepőek. Kérje azonnal magyar árjegyzékünket ! Cim : Scala, București Cas. Pošt. 101.

az orromra és ki nem száradok, mint a csalamádé. Akkor aztán szabad a vásár. De kinek kell már az ilyen tönkretett portéka? Ajaj!

A gépiró kisasszony

Átfut rajtam a hideg, ha az ujságban diktatúráról olvasok. Mindig a főnököm jut eszembe, aki a vállam fölött szuszog és bődületesen unalmas levelet diktál a gémpembe. Nincs senki a szobában, a főnök ur azonban halk, mint egy francia abbé és szinte suttogva diktál, csakhogy minél közelebb húzódhassék hozzám. Ha legalább jóképű fiú volna és ne diktálna vacak üzleti leveleket, hanem valami mást, érdekesebbet suttogna a füleimbe, mint: „B. levelére válaszolva...“ Rémes. Kénytelen leszek az öregot elcsábítani az anyakönyveshez hurcolni és ha felesége leszek, akkor majd én diktálok neki. Tudom istenem nem nagy öröme lesz benne neki sem.

A kenyeres

Kávéházi nyelven így szállítanak: kss! Ez messzire elhangzik és a nagy lármában is azonnal megértem. A pincérek találták ki. Egyébként egész nap és egész éjjel a süteményes tálcát balanszírozom a fejem fölött félkézzel. Nem könnyű mesterség egyensúlyban tartani a tálcát is, meg a mérleget, amelyen épp úgy van tartozik, és követel rovat, mint a könyvelésnél. A vendég tartozik nekem és én követelem tőle az adósságot. Rendszerint hiába, mert a vendég különösen a kenyerral szemben szórakozott és ellelejtí. hány kenyeret evett és hány pakli cigarettát emelt le előkelően a tálcáról. Nincs az a zseniális bankvezér, aki ilyen körülmények között balanszírozni tudna a mérleggel. Pláne a süteményes tálcával. Nem úgy van?

A pletykás

Igy csufolnak azok, akiknek nincs érzékük emberi dokumentumok értékeléséhez. Minden emberben hallatlan mértékben ki van fejlődve a közlési vágy. Van olyan, aki azt hiszi, hogy írni tud és elég vakmerő ahhoz, hogy ujságíró legyen. Ez a fajta csinálja a lapokat, amik nem egyebek, mint nemzetközi pletykák gyűjtőhelye. És őket senki sem veti meg ezért, sőt kinevezték a sajtót hetedik nagyhatalomnak, akitől mindenki fél és mindenki tisztel. Én ugyan azt csinálom, csakhogy nem írásban, hanem előszóval, viszem a hírt egyik embertől a másikig, bő kommentárral ellátva. Mindenki érdeklődéssel hallgatja,

amit mondok, de aztán ha elmentem, lesajnálva mondja ki rólam az ítéletet: „utálatos vén pletyka.“

Az ócskás

Ha kellemes baritonom felcsendül a bérház udvarán, megmozdulnak az ócska ruhák a szekrényekben. És felhangzik innen is onnan is a hívás:

— Handlé, handlé!

Van, aki diszkréten, szemérmesen invitál, ez a legjobb kuncsaft, mert úgy tesz, mintha neki nem is volna fontos ez az üzlet, csak ezeken a „vacak rongyokon“ akar tuladni. Ezeket alaposan meglehet vágni. Sokan azonban úgy alkudoznak, mint egy kofa. Aradon

kitünően megy az üzlet, mert nincsen zálogház és a megszorult emberek kénytelenek hozzánk fordulni. Forduljanak is, mi szívesen állunk rendelkezésükre. Veszünk olcsón és eladunk drágán, ezt azonban ne tessék tovább adni mert, üzleti titok.

Az angol hitelezők érdekeit meg kell védeni a Bles-cég romániai és magyarországi áruüzletével

Az angol kereskedelmi megbízott közbe lépésére van szükség

Négy ország sajtója még mindig napirenden tartja a manchesteri S. D. Bles & Sons textilkereskedelmi vállalat összeomlását, melynek következtében, — mint egyik legutóbbi számunkban megírtuk — a keresztperek egész lavinája indult meg. Néhány nappal ezelőtt Aradra érkezett H. Hovenier, az angol cég keleteurópai volt tejhatalmu megbízottja, aki Ludosan vizsgálóbíró előtt leadta tanuvallo-mását a Szécsi és Társa ellen folyamatban levő bűnügyben, amit az angolok Szécsi Oszkára is kiterjesztettek. *H. Hovenier tanu-
vallomása minden tekintetben igazolta*

Szécsi Oszkárt, aki ezekután, a kártérítési peren kívül, hatóságelőtti rágalmozásért is birói elégtételt követel magának.

A budapesti lapok különösen sokat foglalkoznak a minden fázisában bonyolult fizetésképtelenséggel, ami előre láthatólag még szenzációs fejleményeket rejt magában. Aradon különben szimpatiaát keltett az a hír, hogy H. Hovenier valomásával sikerült Szécsi Oszkárnak tisztáznia magát az el-lene emelt vádakkal szemben.

A Pesti Tőzsde legutóbbi számában — a Bles-cég bu-kásával kapcsolatban — a következő cikk jelent meg:

Mint ismeretes, a manchesteri S. D. Bles and Sons.

textilmanipuláns cég fizetési nehézségekbe jutott és ez ügyben még február első napjaiban megindultak a tárgyalások. Ez az ügy úgy Angliában, mint Középeurópában nagy port vert fel, mert ez a cég közel 100 éve áll fenn és régebben konzervatív üzletpolitika nyilvánult meg a vezetésben. A cég tulajdonképpen annak lett az áldozata, hogy a mostani tulajdonosa, Georg Garforth Marcus Bles a cég ezidőszerinti tulajdonosa, pamutspekulációkba bocsátkozott és horribilis veszteségeket szenvedett. Angliai jelentések szerint arra számítottak, hogy a Bles cég bankárja, a Williams Deacons bankház szanálni fogja a céget, de ez nem következett be, mert a bankcég váratlanul kilépett és a hitelezők sorsára bízta a vállalat további ügyét.

Természetesen a Bles cég fizetési zavarainak úgy a budapesti, mint az aradi érdekeltségre kihatással kell lenni, ami már részben be is következett, olymódon, hogy igyekezett a jódótált vezető tisztviselőktől megszabadulni és minden komoly indoklás nélkül azonnali hatállyal felmondott, így többek között H. Hovenier teljhatalmu megbizottnak is, aki értesülésünk szerint, cirka 160.000 pengőre perelte a Bles konszernt. A Bles cég fizetési zavara különben a textilt piacra is derutáló hatással van, mert mint ahogy szakörökben beszélük,

a Budapesten tároló nagymennyiségű textilcikkeket a piaci ár alatt körülbelül 30—40 százalékkal, készpénzfizetés mellett értékesítik.

Ez semmiesetre sem szolgálja a Bles cég hitelezőinek az érdekeit, mert ezáltal a status lényegesen romlik, holott úgy az aradi, mint a budapesti fiók lényeges aktívával szerepelnek a manchesteri egyességnél. Ezidőszerint úgy tűnik elő a budapesti Bles cég, mint egy gazdátlan hajó. Ugyanis Hovenier elbocsájtása után W. Kachman amsterdami textilügynököt küldték ki, aki azonban rövid budapesti tartózkodása után visszautazott, valószínűleg azért, mert nem volt módjában a Bles intézkedései alapján a budapesti és az aradi fióknál eljárni. Különben is azt mesélik Kachmanról, hogy azért vállalta a kiküldetést, mert a Bles cégnek egyik legnagyobb hitelezői között lenne, de az időközben a Bles cégnél beállott változások arra készítették, hogy az egyezkedési tárgyalásokon résztvegyen.

A Bles cég ügyeit a hírek szerint Klein Henrik nevezetű tisztviselő intézi, aki a közelmúltban még a Szécsi és Társa cégnek volt az alkalmazottja. Ugyilátszik, Klein Henrik jó szolgáltatokat tett a Bles cégnek, mert már az alkalmaztatásakor honorálták azokat a kiváló szolgáltatásokat, amelyeket a Bles cégnek tett és sokkal nagyobb fizetéssel vették át, mint amennyit Szécsi és Társa cégnél kapott. Ezzel szemben Klein Henrik a Szécsi és Társa cégnél Szécsi Lajos utasítására adott bizonyos utasításokat írásban, amelyek annakidején, nem a Bles cég érdekeit szolgálták. Szakkörökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a manchesteri központ

fizetési zavarai után mi fog történni a budapesti és aradi telepekkel. Mindenesetre az angol kereskedelmi érdekek megvédése céljából helyes lenne, ha a budapesti Bles cég áruslájderozását minél előbb beszüntetnék. Ebből a szempontból nagyon fontos volna, ha az angol kereskedelmi megbízott mielőbb beavatkozna a gazdátlanul álló budapesti Bles cég üzleteibe és rendet teremtene az angol hitelezők érdekében azzal, hogy beszüntetné az áruslájderozást.

A Bles és a Szécsi cég különös üzletei

Szakkörökben az utóbbi időben sokat beszélnek arról, hogy a Szécsi és Társa cég és a Bles cég között folyó perben egy magyarországi textilvállalat is szerepel oly módon, hogy a bizományi eladás körül állítólag visszaélések történtek. Ez az ügy különben is a bűnügyi akták között szerepel. Ugyanis a Szécsi és Társa cég a magyarországi textilvállalattól fix áron vásárolt körülbelül 70.000 pengő értékű árut és az utolsó percben, mikor a raktárvétel történt, úgy szerepeltették ezt a nagymennyiségű árut, mintha bizományi áruról lett volna szó és olyan árakat adtak vissza, amely sohasem volt a szóbanforgó magyar vállalat tulajdona. Ez az ügy még különben is sok hullámot fog felvetni, valamint a szereplők tisztázása is igen érdekes eseménynek ígérkezik.

Film Élet

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Meginterjuvolom Nancy Carollt

Irta: **Wiethake-Müller Gertrud**

A szükséges formaságok elintézése után, zsebemben engedéllyel, mely a new-yorki Paramount műtermekbe való belépést biztosította, egy szép reggelen kiutaztam Astoriába, Látogatásom egy intelligens, de egyszersmind csábítóan szép nőnek szólt, a Paramount sztárjának: Nancy Carollnak.

Szerencsém volt. Miss Caroll a portás állítása szerint a műterem étkezőjében reggelizett. Az éfterem néhány emeletnyi mélységben volt. Villanszerelők, diszletfestők és más építőmunkások csoportjai mellett haladtam le, mikor hirtelen feltűnt előttem a szeszélyes, fiatal sztár aranyszőke fejcskéje.

Miss Caroll épen az étlapot tanyulmányozta, én pedig a szokásos üdvözlés után azonnal támadásba fogtam. Mert az idő pénz s egy filmsztár ideje sokkal drágább, mint más halandóé. Az Erdélyi Élet olvasói nevében megkértem a művésznőt, hogy mondja el véleményét a filmekről, különösen pedig a hangosfilmekről.

— Erre igazán nem nehéz válaszolni — mondta megnyerő mosollyal. — A hangosfilm csodálatos. Az ember igazán úgy érzi, hogy valami maradandót alkotott. Találó érv arra, hogy többre becsüljük a filmet, mint a színházat.

A színháznál az ember megtanulja szerepét. Elérkezik a bemutató, azután estéről estére ugyanazokat a szavakat mondja, ugyanazokat a mozdulatokat végzi és nemsokára úgy hullanak a szavak ajkairól, mint a borsó a villáról. Ha az első felvonás alatt nem ér fel valaki a tetőfokra, még helyrehozhatja a másodikban és a harmadikban. És ha egyik este nem játszik elég jól, másnap este annál tökéletesebb lehet.

— A hangosfilmnél ez másképen van. Mindig a legmagasabb teljesítményt kell nyújtani. Ha a film készen van, vége, nem lehet rajta javítani. Mi filmszínészek ezért mindig arra törekszünk, hogy felülmuljuk önmagunkat. Azt hiszem, ezért vagyunk oly ritkán meglepődve saját játékunkkal.

— Még egy kérdést engedjen meg Miss Carroll: Milyen receptje van a hírnév elnyerésére?

Azonnal felelt, nem gondolkozott sokáig a válaszon:

— Vegyünk egy nagy adag szépséget, mert ez az alapfelvétel. Jól keverjük össze tehetséggel és tegyünk hozzá egyenlő mennyiségben türelmet, kitartást és önbizalmat. Akkor az egészséget leöntjük vigsággal, kedéllyel és őshumorról. Ha étvágygerjesztően készítjük el és találjuk a világ elé, kell hogy sikert arassunk, még ha mi magunk a legnagyobb mértékben pesszimisták vagyunk is.

Izléstelen feliratokkal árasztják el a filmkölcsonzók a mozikat

Miért nem bírálja meg a filmcenzura a filmek címét és feliratait is?

A filmszakmában az utolsó időkben igen különös és egyben izléstelen szokás kapott lábra. Az egyes filmkölcsonzók, hogy külföldön vásárolt filmjeiket minél könnyebben adhassák el a mozgóképszínházaknak s minél nagyobb feltűnést keltsenek, *szenzációhajhászó izléstelen és legtöbbször még a film cselekményével sem egyező címekkel látják el a filmdarabokat.*

Az egyes filmkölcsonzóknél többnyire ismeretlen nevű irodalmi titánok dolgoznak, akik arról nevezetesek, hogy hajmeresztő magyarsággal s divatos szellemességgel szokták kommentálni felirataikban a külföldi filmeket. Az Erdélyi Élet már nem egyszer szót emelt ezeknek a fiatalembereknek garázdálkodása ellen a helyes magyarság és az uri izlés nevében, de úgy látszik a filmkölcsonzóknél csak az üzlet a fontos s nem törődnek semmi mással.

Igy jelennek meg a város utcáin hangzatos plakátok és a napilapokban hirdetések, amelyek a ponyvairodalom virágkorára emlékeztető címekkel reklamirozzák az új mozi-darabot.

Fel kell tételeznünk, hogy ezek a filmek keresztül mentek a filmcenzurán

s olyan tartalmuak, hogy előadhatók, mert máskülönben a filmcenzura nem engedte volna meg lepergésüket. De ha már a filmcenzura végignézte ezeket a filmeket, miért engedélyezte a címeket, amelyek vagy a valóságot fődik és akkor a filmcenzura romboló szellemü filmet bocsátott a közönség elé, vagy pedig nem, és ebben az esetben a cím hazugság.

Már a tisztességes kereskedelem és üzleti versenyszempontjából is tiltakozni kell tehát az ilyen hangzatos és izléstelen filmcímek ellen, mert az erkölcstelenség és az érzéki-ség látszatával igyekeznek közönséget fogni legtöbbször olyan film számára is, amely erkölcsileg teljesen kifogástalan, sőt egyenest erkölcsnemesítő. Tovább menve azonban egy lépéssel, nem tartjuk megengedhetőnek, hogy ezek a feliratok a plakátokon és az újságok hirdetéseiben botránkoztassák meg a közönséget és kénytelenek vagyunk felhívni az illetékes hatóság figyelmét

ennek az erkölesi és üzleti szempontból egyaránt kifogásolható üzérkedésnek a megszüntetésére.

Hogy szabad izléstelen feliratu plakátokat kiragasztani a város utcáin, hogy gyermek és felnőtt, serdült és serdületlen egyaránt olvassa? És a filmcenzurában ülő urak miért nem törődnek jobban a filmek címével és felirataival is?

A közönség, amely a pénzét a mozgóképszínházakba viszi, nem érdemli meg, hogy a zsebéből a pénzt, ilyen „segédeszközökkel“ szedjék ki. Altalában nagyon helyesnek tartanók, ha a filmcenzura nagyobb gondot fordítana a külföldről hozott filmek szövegrészére is. Hol van az megírva, hogy a moziba járó közönségnek

folytonosan magyarul, zsargonban írt, kabaréstílusra emlékeztető szellemtelen, sőt ostoba feliratokat kelljen végigélni?

Ha már a filmkölcsonzók nem tudják borzashaju titán-jaikat leszoktatni „irodalmi“ kilengéseikről, akkor a filmcenzurának kell beavatkozni s kényszeríteni kell ezeket az írói babérokra vágó ismeretlen nagyságokat, hogy tanulják meg mi az uri izlés, mi a helyes magyarság s általában mi a magyar nyelv!

Egy lapra fizessen

elő, de az az egy —

jó legyen!!

Hölgyeim és uraim,

— heti hireinket közöljük

— Káprázatos toillettek vonultak fel Hubay-Dohnányi aradi hangversenyén. Pénzügyi szaktekintélyek szerint még nem vagyunk a gazdasági krízis mély pontján.

— *Más.* A beteg vidéki pénzintézeteket és parasztságot menti meg a hosszú betegségtől az új kamattörvény-javaslat, — egyszerűen agyonüti őket.

— *Más.* Megirták a napilapok, hogy a Némét, Szenes és Schwartz cég kiskoru gyámkornokát letartóztatta a rendőrség, mert őt gyanúsították a táskából eltűnt 37.500.— lei elsikkasztásával. Miután a gyereket agyba-főbe vallatták s ennek dacára semmit rábizonyítani nem tudtak, szabadon bocsájtották. A nyomavesztett pénz ezidőszerint jól érzi magát, ismeretlen helyen tartózkodik s nem valószínű, hogy valaha is önmagától fog jelentkezni.

— *Más.* Az aradi szikvizések kartellje kibocsájtotta mult évi mérlegét. Mindössze százezer lejt vesztek az elmúlt évben, — ha minden adat stimmel, haszem előtt tartották a tizparancsolat ígét és — ha Luţai polgármester is elhiszi. Az utóbbi azonban egészen valószínűtlen, ugyszintén az is, hogy a városi árvizsgáló bizottság megengedné az idén behozni a tavalyi „vesztéséget“.

— *Más.* Egy este dívatba jött Aradon Werner Werner Sombart, aki legalább annyira naiv, mint amilyen kiváló elme, ha elhiszi, hogy hallgatóságát kizárólag az előadása érdekelte.

— *Más.* Az „Erdélyi Élet“ ezuton is tudomására hozza olvasóinak, hogy sem kedvezményekre, sem ajándékokra ígéretet nem tehet. Amit az érdekükben megtehet, csupán annyi, hogy tőle telhetőleg a legjobban szerkesztett lapot nyújtja. Ettől egész bizonyosan a gyomrát senki el nem rontja.

— *Más.* Ugylátszik az aradi szabók mindenkinek a sorát arra akarják bízni, aki a mezők liliomát is felruhazza. Mert a feketelista tartalma teljesen azonos lesz a város polgárságának névjegyzékével.

— *Más.* Pincérek, portások, öltöztetőnők, írók, színészek és egyéb linkek reméljeteK. Krausz Simon Bukarestben kijelentette, hogy ő optimista és a gazdasági életben rohamos, eruptív javulást vár.

— *Más.* Olvastuk egy bank körlevelét. Többek között a következőket mondja: Csak egyszer tegyétek be tőkétéket intézetünkbe, soha többet nem vizitek máshová. Elhisszük.

— *Más.* Helyszüke miatt az „Erdélyi Élet“ legközelebbi számában közöljük csak a kolozsvári mentősorsjátékon ki nem huzott nyeremények számait.

— *Más.* Jellinek József, az Aradmegyei Takarékpénztár elnökigazgatója néhány hétre feleségével Nizzába utazott.

— *Más.* Éles Béla dr. kilépett a Victoria női ruha kon-

fekció üzemből és a Köö János-féle házban, Femina-cég alatt önállóította magát ebben a szakmában. Éles Béla dr.-nak barátai és hivei melegen gratulálnak vállalkozásához, amit a családja finanszíroz.

— *Más.* Az Aradon lefolytatott feketeszesz vizsgálat a timişoarai Friedmann-féle szeszgyár egy leépített pincemes-terének feljelentésére indult meg. A denunciáns vallomását az ujaradi Gantner és Böhm-cég sofförje sugalmazta. A szigoru razzia negatív eredménnyel végződött Aradon, a vizsgálat vezetője mégis hét milliót meghaladó pénzbüntetést javasolt egy ismert vállalat ellen a minisztériumhoz intézett előterjesztésében. Mondanunk sem kell, hogy a vád fekete szemenszedett valótlanosság.

— *Más.* A vasutasok országos nyugdíjintézetétől elvezett hét millió lej. A becsületes megtalálók jól jártak.

— *Más.* Sulyos baleset történt az elmúlt héten egy közismert aradi ügyvéd irodájában. Diktálás közben az ügyvéd megakarta csipni a gépirókiasszonyát, mire az hozzávágta a félig megírt levelet. A levél még benne volt az írógépben.

— *Más.* Sürgősen ki kell bővíteni az aradi postafőnök előszobáját. A posta főnöke ugyanis felszólította a telefonelőfizetőket, hogy akinek valami panasa van, forduljon hozzá.

Hölgyeim és uraim, — hireink közlését befejeztük.

Speaker.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szegény szikvizgyárosok százezer lejt vesztettek a múlt évben

Városunk egyik legégetőbb és legkellemetlenebb problémája a vízkérdés. Vízvezetékünk átépítése nehéz és költséges dolog, nem is lehet rövidesen megoldani. Ez az oka annak, hogy Aradon közügy jellege van a szódavíz árának, mert a lakosság nagyrésze kénytelen szódavizet inni a mangános vezetéki víz helyett. *Az aradi szódavíz pedig a világ egyik legdrágább itala.*

A város vezetősége a kartellárok lenyomása céljából a közelmúltban elhatározta, hogy szikvizgyárat létesít, azonban az idei költségvetésbe nem sikerült beilleszteni az alapítási összeget. Munkatársunk ma megkérdezte Luţai polgármestertől, hogyan áll a városi szódavizgyár ügye.

Luţai főpolgármester kijelentette, hogy a város vezetősége egyáltalában nem mondott le a szikvizgyár alapításának tervéről

s amint kellő fedezet lesz az alapítási költségekre, meg csinálják azt. Meg van győződve róla, hogy a szódagyár, mint

községi üzem, amellet, hogy a közönséget olcsón szolgálja ki, még megfelelő hasznot is biztosít a városnak. A szikvizgyár tervéről csak abban az esetben mondhatnak le, ha a szódavizkattell olyan alacsonyra szállítja le árait, amelyek a mai viszonyoknak és az önköltségi árnak megfelelnek.

Dimitrescu Constantin megyei prefektussal bukaresti utazása előtt beszéltünk. Kijelentette, hogy most a megyei ügyekben a fővárosba kell utaznia, de néhány nap múlva visszatér s akkor

hozzáfog árleszállító akciójához, melynek első állomása a szódavíz árának a csökkentése lesz.

Mindehhez csak annyit fűzhetünk hozzá, hogy e bétén jelent meg az Egyesült Szikvizgyárak mérlege, mely azt mutatja, hogy a kartell a múlt évben 100.459 lej *„vesztett“* a magas árak dacára. Szegény szikvizgyárosok!

Szinésznőnek lenni

Aki nem örül a sikernek

Az egyik erdélyi színházban most mindenki boldog, mert az újdonság robbanó sikert aratott. Csak éppen az a színházi rovatszerkesztő, akiről pedig mindenki tudja, hogy legjobb barátja színháznak, nem örül a sikernek. Ezuttal a színház érdekei homlokegyenest ellenkeznek az ő külön érdekével.

A csinos, fiatal színővendék már több ízben szerepelt a színházban, mert olyan kellemes, üde jelenség, hogy a direktor szerint csak jó kabala lehet, ha „előfordul“ a darabban. A nagy sikerből is jutott volna számára

egy kis sugaracska, ha . . .

A szerkesztő ur éppen a nagyszerű újdonság próbái előtt fedezte fel a színővendéket. Nagyon megtetszett neki. S mert nem esete a reménytelen szerelem, azonnal megbeszélte az ügyet. Egyelőre még nem a színővendékkel.

Rövid tárgyalás után a helyzet kialakult. A színővendék ezuttal is kaphat szerepet, amelyet azonban kivételesen a szerkesztő ur ad át neki.

A szerkesztő ur másnap várta a színővendéket. Kényelmesen berendezett legénylakásán várta. Amit azért is nyugodtan elárálhatunk, mert a színővendék nem ment el a szerepért.

Mint kiderült, a szerkesztő ur azért töltötte hiába otthon a délutánt, mert a színővendék, mint jó kislány, előbb megbeszélte az ügyet a mamájával. A családi tanács az volt, hogy a kislány — a színházban jelentkezett a szerepért. Melyet azonban nem kapott meg. A szerep ugyanis még mindig a szerkesztő ur lakásán volt.

És ott is maradt. A színinövendék nem ment el érte. Közben megtartották a premiért s a színésznövendék, ak nem hitte, hogy tényleg kihagyják a darabból, most már kijelentette, hogy akárhová elmenne a szerepért. Erről azonban már csak a következő darabnál lehet szó.

A szerkesztő ur pedig nagyon mérges, hogy a darab ilyen nagy sikert aratott. Mert mikor kerül így sor a következő újdonságra? Melyen végre szerepet lehet adni a színi-növendéknek is. Aki tőle fogja átvenni a szerepet.

— **Hogy is állunk egynémely jótékonyági akcióval?**

A tanító az iskolában felteszi a kérdést:

— Pisti, te mit csinálnál, ha sorsjegyen nyernél százezer leit?

Tízezer leit osztanék a szegények között, tízezer leit a mamának adnék, nyolcvanezer leit betennék a takarékbába és a kamataiból élnék.

— Brávó, Pistike, — szolt a tanító — na és te, Palika mit csinálnál, ha a sorsjegyen százezer leit nyernél?

— Huszezer leit osztanék a szegények között, huszezer leit a mamának adnék, hatvanezer leit betennék a takarékbába és a kamataiból élnék.

— Nagyon jól van, Palika, — helyeselte a tanító — na und was würdest du machen, Mórica, wenn du hundertausend lei gewinnen möchtest?

— Ich möchte das ganze unter den Armen verteilen.

— Wieso, Mórica?

— Na die Hälfte unter den rechten Arm. die Hälfte unter den linken Arm.

.....

— **A nemzeti-parasztpárt azzal dicsekszik, hogy eddig sok ezer embernek adott állást. Lehetséges ez?**

Kohn este elszámolást csinál rövidáruüzletében. A segédje sugárzó arccal mondja:

— Főnök ur, ma ötszáz métert adtam el.

— Remek. — örvendezik Kohn — siffont, vagy vásznat?

— Cérnát.

.....

— **Popovicu pénzügyminiszter Párisban volt, Titulescu Londonban, Maniu Nizzában, Curtius Bécsben, Bethlen Berlinben, — ha ez így megy tovább, hová fog ez vezetni?**

Még a régi jó időkben odamegy Kohn a lebergi vasutállomási jegypénztárjához és azt mondja a pénztárosnak:

— Bitte eine Karte dritter Klass nach Tarnopol aber sagen se mir, Herr Kassierleben, ist Tarnopol zuhaus?

— Wass für eine dumme Rede ist das, — szól rá mér-gesen a pénztáros — wraum soll Tarnopol nicht zuhause sein?

— Nü, — feleli Kohn — ich hab gehört: Venedig in Wien und Ósbudavár in Budapest, efser ist Tarnopol auch nicht zuhaus.

♦♦♦♦♦

— **Miért nem ijed meg a nagyipar Maino-lescutól?**

Móricka bemegy a pucarájba és le tesz a pultra egy csomó gallért.

— A papám összes gallérjait kicserélték, — mondja erélyes hangon — azt üzeni, hogyha azonnal nem adják vissza a gallérjait, idejön és összetöri ezt a beizlit.

— Hányas gallért visel a papád? — kérdi a pucarájos.

— Harmincötöst.

— Nohát, akkor mondd meg neki, hogy jöjjön.

♦♦♦♦♦

— **Mi lehet az oka annak, hogy a fekete-szesz ügyekben megindított vizsgálat majdnem mindig negatív eredménnyel végződik?**

Kohn lehorgasztott fejjel megy az uccán. Szembe jön vele barátja, a Grün, aki megkérdi tőle, hogy mi a baja.

— Kérlek, — panaszodik Kohn — a feleségem már régóta gyanus nekem és nem vagyok képes rajta csipni.

— Hogy-hogy?

— A napokban például észre-vettem, hogy a kapunk előtt beszállt egy taxiba, amelyben már bent ült egy fiatalember és elhajtattak. Én beültem egy másik taxiba és utánuk hajtattam. Egy kis külvárosi szálloda előtt kiszálltak, megtudtam a portástól, hogy a harminchatos számú szobát vették ki és én kivettem a harminche-test. A kulcslyukon keresztül még láttam, amint a fiatalember levetette a kabátját, aztán krach: a feleségem eloltotta a villanyt és én nem láttam semmit.

♦♦♦♦♦

— **Hogy van az, hogy a levitézlett Cuza Hitler eszméiért rajong?**

Egy sörceansokba bejön egy ur, korsó sört rendel, egy hajtásra leissza és a korsó fenekén egy legyet talál. A legyet kiemeli a korsóból, leteszi az asztal sarkára, aztán odahívja a pincért és mérgesen így szól hozzá:

— Kérem ebben a sörben egy légy volt. Hozzon nekem azonnal egy másik korsó sört.

A pincér bocsánatkérések közben elrobog és hozza a sört. A szomszédasztalnál ül egy zsidó, aki ezt az egész jelenetet végignézte. Míokrá pincér eltávozott, odamegy az asztalhoz és a légyre mutató udvariasan így szól:

— Pardon, nem adná az ur ezt a legyet egy percre kölcsön?

.....

— Hogy van az, hogy Popoviciu miniszter a világért sem válaszol az ellene intézett támadásokra?

Két utazó találkozik és az egyik megkérdi:

— Te, Samu, hogy van az, hogy te szépen hagytad magad pofozni attól a Weisstól és nem pofoztad vissza?

— Nu, — szól Samu — és ha visszapofozom? Utána megint csak ő üt.

.....

— Lehet-e félrendszabályokkal megfélekezni a feketeszesezeket?

Egy parasztfasszony megjelenik az ügyvédnél és elmondja, hogy nem bírja ki az urával, mert az füvel-fával megcsalja.

— Szóval, mondja az ügyvéd — el akar tőle válni ágytól és asztaltól? Uj / Central University Library Cluj

— Egy frászt. Még csak ez hiányzik. Akkor a sparthérről fog enni és a kanapén fog aludni.

.....

— Hogy van az, hogy Popoviciu miniszter távozását úgy cáfolják és mégis távozik?

A zsarnokoskodó Kohnné papucsá alatt nyögő Kohn félénken kérdi a szobába lépő cselédétől:

— Mit csinál a nagysága?

— Azt mondta: felöltözik és bemegy a városba.

— Nem tudja, — kérdi Kohn — vele megyek én is?

.....

— Popoviciu minisztert külföldön érték az ellene emelt panaszok és kifakadások. Helyes-e vajjon, hogy a válasz megadására hazasietett?

Egy kis műkritikust megkérdezzék, hogy mi a véleménye a hipermodern festészeti irányról. A műkritikus így nyilatkozik:

— Hogy az ember helyes ítéletet kapjon ezekről a hipermodern képekről, messziről kell őket nézni. De ha az ember már messze van, nem érdemes visszamenni.

A ham-ham vicc és annak folytatása

Azt a viccet már mindenki ismeri, hogy egy pasas éjjel alszik az ágyában, egyszerre arra ébred, hogy valaki azt mondja: Ham... ham... ham... és csak hosszas kutatás után jön rá, hogy a rozsdá eszi a vaságyat.

De ezzel a viccnek még nincs vége, mert mint értesültünk, a pasas reggelig le sem hunyta a szemét Amikor ugyanis újra el akar aludni, egyszerre csak ezt hallja:

— Locs... locs... locs...

Kinéz az ablakon, hát látja, hogy fürdők a holdvilág az ég tengerében.

Megint fálnak fordul, hogy elaludjon, de újra hall valamit:

— Kip-kop.... kip-kop...

Ránéz az órára, hát látja, hogy már hajnali két óra van, vagyis az idő eljár.

Ujabb zaj:

— Rics-racs... rics-racs...

Ujra kinéz az ablakon és látja hogy hasad a hajnai. Alig, hogy ez a zaj elmulik, valaki beszél az ajtón:

— Jó reggelt!

Csak egy félóra múlva jön rá, hogy odakint verőfényes napos reggel van, vagyis beköszöntött a tavasz. Aztán vad szirénabugást hall az utcáról, jönnek a tűzoltók. Kinéz hát látja, hogy ég a napmelegtől a kopár szik sarja. A felesége mérgesen beszél, hogy keljen már fel, de ő fálnak fordul és aludni akar. Egyszerre csak újabb hango-

kat hall;

— Pics-pacs...pics-pacs...

Felkel, hogy megnézzé, mi az hát látja, hogy a konyhában üti a guta a feleségét. Visszamegy és már-már elalszik, amidőn újra hall valamit:

Krix-krax... krix-krax...

Lenéz az ágy alá, hát látja, hogy a laborban megfagyott a víz és a jégen három poloska korszolyázik.

Kül- és belföldi gyógyszerkülönlegességek

Vojtek gyógyszer-tár

Goldschmidt-bor tiszta, jó, olcsó.
Kapható mindenütt !

— Minden cikkért írója felel. Az „Erdélyi Élet“ hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

Ne dobja ki pénzét!

Várjon férfi-, női- és
gyermek konfekció
bevásárlásaival!

Megnyilt

Aradon

a

„FIBRA”

Románia legnagyobb konfekció iparának lerakata

A r a d,

Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

Meglepő olcsón vásárolhat!

Figyelje hirdeteéseinket!

A legújabb valódi angol

„Gagniere” öltöny- és fel-
megérkeztek, győződjön meg vételkülömbseg nélkül

I. S C H U T Z

posztóáruházában, a Városi Kávéházzal szemben

Megkezdjük tüztől megmentett áruink minden
elfogadható árban árusítását

T R A N S Y L V A N I A

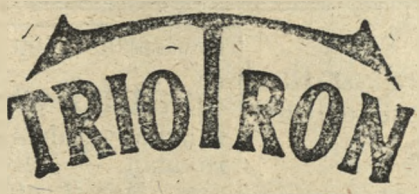
E R N Y Ő Á R U H Á Z, (Fischer Eliz-palota).

DOHÁNYZÓK, SZIVJÁTOK
A ROMÁN ÁLLAMI MONOPOLIUM
NIKOTINMENTESITETT
KÉSZÍTMÉNYEIT
"FUMOSAN"
ALTAŁ NIKOTINMENTESITVE.

Élyegzőket olesón, jól és azonnal készít **Stampa**
Élyegzőgyár Arad, a főpostával szemben

rendü fazonmunkát vállalok a leg lecsóbb árban heti vagy havi kedvező fizetés mellett. Ügyszin'én vasalást és javtást is **Mayer Lajos**
 ányos ár an eszközök Szives partfogást kér:
 URISZA * Ó, Str Cuza V da 5. (Thököly-ucca)

ndenki
 vallja ...
 nkisem
 radja ...
 hogy a

**rádiócsövek-
 nek és hangszó-
 róknak nincsen
 párja!**

inházi, estélyi ruhákat fest, vegyileg tisztít
K N A P P gőz- és villanyerőre
 berendezett vállalata
 lt Weitzer-ucca 11. volt Magyar-ucca 10.

AZ
ARADI
KÖZLÖNY
 Erdély leg-
 gibb, legolvasottabb és
 gelterjedtebb napilapja!
 manyszereles, rádió,
 állár legolcsóbban
arga Testvérek
 . Alexandri (Salac-u.) 1.

Modernül berendezett intézetemben őszi és téli ruhák bőrkabátok festését és vegytisztítását a leggyorsabban és legszabben **Hoszpodár Arad,** Str. V. Stroiescu No. 13.
 végzem

Művészi fényképek **Nagy Géza** műtermében
 és levelező lapok jutányos áron készülnék
 művészi kivitelben. Múterem Arad, Bul. Reg. Maria 8.

**Tavaszi női és leányka felöltő és
ruha újdonságok megérkeztek**

IULIU PLESZ GYULA

céghez Arad,

a színház hátsó bejáratával szemben. A CONSUM hitelkönyvessé
vel vásárolható nálam **6 havi részletre.**

Mindennemű

fűszer- és csemegeárúk
legjobb minőségben, legolcsóbban

ÉLES

fűszer- és csemegeüzletében

SIRKÖVEK

mélyen leszállított árakkal

RÓZSA TESTVÉREK

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 35.

Figyelem! Ocskay Ede

divatruházában ARAD, Str. Metianu
(Forray-u.) 77. mélyen leszállított árak.
Rádís selyem 70 cm. széles 58 Lei, 90
cm. 75 Lei, Ivette 125. Tavaszi kabát
és kostum kelmék, Voile, Delaine, Zep-
hir, Poupelin, Batist függöny, szőnyeg,
paplan stb. nagy választékban. Tekintse
meg kirakatajnkat és győződjön meg
olcsó árainról.

THERAPIA

szanatórium Arad, Str. Iosif Vul-
can (Kazinczy-u.) 8.

Telefon 532.

Telefon 532.

Legmodernebb műtőfelszerelés.

Röntgen, Quarz. — Diathermia.

Legszabben fényez, mos, vasal

Buttinger Teréz

ARAD, volt Baththányi-u. 35. Str. Con-
sistoru'ui. —o—o— Bent az udvarban.

Bevásárlás előtt tekintse me

Szántó és Komló

ruhanagyáruház szenzációs k
rakatait. — Mélyen leszállító
árak. Mérték utáni rendelése
gyorsan, pontosan és megbizha
tóan eszközöltetnek. Szenzáció
nagy raktár iskolaöltönyökben

ARAD, Színházépület

Ha olcsón és praktikus a
akar vásárolni, úgy keresse f

Salgó né

bizományi üzletét

ARAD, Str. Horia (Széchenyi-u.
Neuman-palota, hol: közszük
ségleti, háztartási, alkalmi, aján
dék tárgyak, antiktások dus vá
lasztékban állandóan kaphatók

Tekintse meg a kirakatot!

BUZA-ÁRAK! UJ ÁRA

MUZSAYNÁ

színházzal szemben

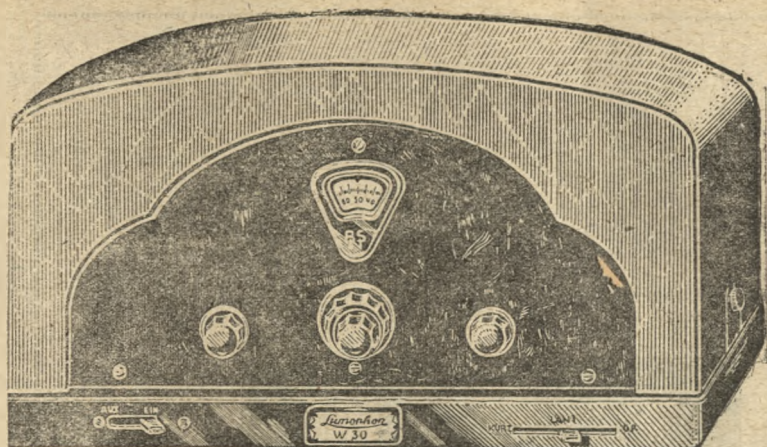
Ötlöny Tavaszi felöltő

Trench-coat

Nem gyári áru! Minden dar
saját készítmény! Mielőbb b
vásárol, keressen fel. „MERKU
iparos bevásárlási könyvre
6 havi hitel.

„Dácia” kávéház és étterem

Arad előkelő közönségének találkozó helye

Csőekkel Lei 9.000 reklám áron!

Magas-frekvenciájú árnyékoltrácsu csövel, Háromrácscsú végerősítéssel, kétoldalu egyenirányítással. Antennatekerccsel, a szelektivitás emelésére.

Követelje rádiókereskedőjétől ezen szenzációs gép bemutatását. Viszonteladókát kiszolgál HIRSCHMANN Károly Arad, Strada Gheorghe Lazar No. 17.

Szőnyeg, függöny, szor, ággy és asztalterítő, stor, ággy és asztalterítő, szolonátvevő, butorszövet, brokát és mokett, roletta- és matracgradl, függöny-etamin és ussor, paplan, nyári takaró, kelengyevá- szon, zefir, selyem; szövet- és bélésáru **legolcsóbban**

„MERCANTIL“

szőnyeg- és divatáruházban Arad, Bul. RegMaria 18.

Csak az árak olcsók — minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

Arad, Strada Bratianu (Weitzer János-uca) No. 2.

Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátkutnik, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye!

A Fehér Kereszt „csodabárjában“

Valamint az étteremben szenzációs új műsor. Elsőrangú büffé! Pontos kiszolgálás

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Paramount stlár olyan kedves és bájos,
amilyen csak egy leány lehet*